पुणे विद्यापीठ

एफ.वाय.बी.ए

आणि

एफ.वाय.बी.कॉम

मराठी विषय

पुनर्रचित अभ्यासक्रम

शैक्षणिक वर्ष

जून 2013 पासून पुढे

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

पुणे विद्यापीठ

विषय : मराठी - पुनर्रचित अभ्यासक्रम , जून २०१३ पासून पुढे

प्रथम वर्ष कला - सामान्यस्तर अभ्यासपत्रिका कमांक - १ (1024)

- अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे-

१ सामान्य स्तर बी. ए. १, २ आणि ३ पर्यंतच्या सामान्य स्तरावरील मराठी या विषयाचा अभ्यास करणा-या विद्यार्थ्यास स्थूलपणे मराठी साहित्य, मराठी भाषा आणि मराठी संस्कृती यांचा क्रमशः परिचय करून देणे.

२ साहित्यासंबंधी - विशेषतः मराठी साहित्यासंबंधी रुची निर्माण करणे.

३ विद्यार्थ्यांच्या वाङ्.मयीन अभिरुचीचा विकास करणे.

४ आस्वाद घेण्याची डोळस क्षमता विकसित करणे.

५ साहित्याभ्यासातून जीवनविषयक समज विकसित करणे.

६ मराठी साहित्यातील भिन्न भिन्न प्रवाह आणि प्रकार लक्षात घेणे.

७ जागतिकीकरणात विविध क्षेत्रांना सामोरे जाण्यासाठी भाषिक क्षमता विकसित करणे.

८ व्यक्तिमत्त्व विकासात भाषेचे महत्त्व स्पष्ट करणे.

♦♦♦♦♦

- सत्र पहिले

कथासंग्रह/कादंबरी/नाटक/ललितगद्य यापैकी एक पुस्तक आणि उपयोजित मराठी ६० गुण

घटक १ - नेमलेला कथासंग्रह

'मराठी विनोदी कथा ' - संपादक डॉ. द. ता. भोसले ४० गुण

घटक-२ - व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी

अ - व्यक्तिमत्त्व विकास आणि भाषा, ०४ गुण
व्यक्तिमत्त्व विकासात भाषेचे स्थान

ब - भाषिक कौशल्ये- श्रवण कौशल्य, संभाषण कौशल्य वाचन कौशल्य, भाषण कौशल्य, लेखन कौशल्य — ०८ गुण

क - कार्यक्रम संयोजन कौशल्ये- — ०८ गुण

सूत्रसंचालन, प्रास्ताविक, परिचय, स्वागत-सत्कार , मनोगत, आभार इत्यादी.

♦♦♦♦♦

सत्र दुसरे — ८० गुण

घटक - ४	नेमलेला कविता संग्रह ‘ मातृपंचक ’ - संपादक डॉ. स्नेहल तावरे, डॉ. वेदश्री थिगळे		३० गुण
घटक - ५	अ.	वर्तमानपत्रासाठी बातमी लेखन	५ गुण
	ब.	दृक-श्राव्य माध्यमांसाठी(आकाशवाणी व दूरदर्शन) मुलाखत लेखन	५ गुण
	क.	प्रशासकीय इंग्लिश पारिभाषिक संज्ञांचे मराठीकरण करणे.	५ गुण
	ड.	अशुद्ध शब्द शुद्ध स्वरूपात लिहिणे.	५ गुण

- ‘मराठी विनोदी कथा’ आणि ‘मातृपंचक’ ही दोन पुस्तके मराठी अभ्यासमंडळाने क्रमिक म्हणून नेमलेली आहेत. दुस-या सत्रात ८० गुणांची विभागणी खालीलप्रमाणे राहील.

• प्रथम सत्र -	मराठी विनोदी कथा	-	२० गुण
	व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	-	१० गुण
• द्वितीय सत्र -	मातृपंचक	-	३० गुण
	व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	-	२० गुण
		एकूण	८० गुण

पुणे विद्यापीठ

प्रथम वर्ष कला (एफ.वाय.बी.ए.) - जून २०१३-१४ पासून

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी आराखडा पुनर्रचित अभ्यासक्रम

प्रथम सत्रांत परीक्षा

पाठ्यपुस्तक : 'मराठी विनोदी कथा' व व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी

वेळ - २.०० तास | एकूण गुण - ६०

प्रश्न १ ला - मराठी विनोदी कथा

(उत्तरे २० शब्दांपर्यंत, त्यासाठी १२ प्रश्न विचारणे - १० सोडविणे.) — १० गुण

प्रश्न २ रा- मराठी विनोदी कथा

(उत्तरे ५० शब्दांपर्यंत, त्यासाठी ४ प्रश्न विचारणे - २ सोडविणे.) — ०८ गुण

प्रश्न ३ रा.- मराठी विनोदी कथा

(उत्तरे १५० शब्दांपर्यंत, त्यासाठी ४ प्रश्न विचारणे - २ सोडविणे.) — १२ गुण

प्रश्न ४ था- मराठी विनोदी कथा — १० गुण

(उत्तरे ३०० शब्दांपर्यंत, त्यासाठी २ प्रश्न विचारणे - १ सोडविणे.)

प्रश्न ५ वा - व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी

(अ) व्यक्तिमत्त्व विकास (२ प्रश्न विचारणे १ सोडविणे.) — ०४ गुण

(ब) भाषिक कौशल्ये (४ प्रश्न विचारणे - २ सोडविणे.) — ०८ गुण

(क) कार्यक्रम संयोजन कौशल्ये(४ प्रश्न विचारणे - २ सोडविणे.) — ०८ गुण

पुणे विद्यापीठ
प्रथम वर्ष कला (एफ.वाय.बी.ए.) जून २०१३-१४ पासून
पुनर्रचित अभ्यासक्रम - वार्षिक परीक्षा
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी आराखडा - जून २०१३ पासून
पाठयपुस्तक : 'मातृपंचक', 'मराठी विनोदी कथा' व व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी

वेळ - ३.०० तास एकूण गुण- ८०

प्रश्न १ - 'मातृपंचक' आणि 'मराठी विनोदी कथां'वर प्रश्न विचारणे २०गुण
(उत्तरे २० शब्दांपर्यंत. मातृपंचकवर ०७ आणि मराठी विनोदी कथांवर ०७ प्रश्न विचारणे - प्रत्येक गटातील ५ सोडविणे, प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण)

प्रश्न २ - 'मातृपंचक' या कवितासंग्रहावर प्रश्न विचारणे
(उत्तरे ५० शब्दांपर्यंत, त्यासाठी ४ प्रश्न विचारणे - २ सोडविणे.) १०गुण

प्रश्न ३ - 'मातृपंचक' आणि 'मराठी विनोदी कथा' दीर्घोत्तरी प्रश्न विचारणे २०गुण
(उत्तरे ३०० शब्दांपर्यंत, 'मातृपंचक' आणि 'मराठी विनोदी कथा' प्रत्येक गटासाठी २ प्रश्न विचारणे -१ सोडविणे. प्रत्येक प्रश्नाला १० गुण)

प्रश्न ४ - व्यावहारिक व उपयोजित मराठी यावर प्रश्न विचारणे २०गुण
उत्तरे १५० शब्दांपर्यंत, त्यासाठी प्रथम सत्रावर (भाषिक आणि कार्यक्रम संयोजन कौशल्ये यावर) दोन प्रश्न विचारणे पैकी एक सोडविणे आणि द्वितीय सत्रातील अभ्यासक्रमावर (वर्तमानपत्र,आकाशवाणी,दूरदर्शन यावर) पाच प्रश्न विचारणे. पैकी ३ प्रश्न सोडविणे. एकूण ४ प्रश्न सोडविणे. प्रत्येक प्रश्नास ५ गुण असतील.

प्रश्न ५ - पारिभाषिक संज्ञा व अशुद्ध शब्द शुद्ध करून लिहिणे
अ गट - पारिभाषिक संज्ञा, त्यासाठी ८ संज्ञा देणे व ५ लिहिणे.) ५गुण
ब गट - अशुद्ध शब्द शुद्ध करून लिहिणे, ८ शब्द देणे -५ लिहिणे.) ५ गुण

♦ ♦ ♦ ♦ ♦

● संदर्भ ग्रंथ

1 विनोद : तत्त्व आणि स्वरूप- डॉ. गो.मा. पवार

2 मराठी साहित्य प्रेरणा आणि स्वरूप - संपादक, डॉ. गो. मा. पवार, डॉ. म.द. हातकणंगलेकर

3 साहित्यमूल्य आणि अभिरुची - डॉ. गो. मा. पवार

4 वाड्.मयीन निरीक्षणे - डॉ. दत्तात्रय पुंडे

5 काही साहित्यिक : काही साहित्यकृती - डॉ. भीमराव कुलकर्णी

6 मराठी साहित्य अध्यापन आणि प्रकार (विनोद : एक वाड्.मय प्रकार, विनोदाचे वाड्.मयीन रूप) वा.ल.कुलकर्णी गौरव ग्रंथ, संपादक श्री. पु. भागवत, डॉ. सुधीर रसाळ

7 विनोद : एक व्याख्यान - डॉ. अ. वा. वर्टी

8 हास्यविनोद मीमांसा - डॉ. न. चिं. केळकर

9 व्यावहारिक मराठी - पुणे विद्यापीठ प्रकाशन.

10 व्यावहारिक मराठी - डॉ. कल्याण काळे, डॉ. दत्तात्रय पुंडे

11 व्यावहारिक मराठी - संपा. डॉ. स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे.

12 व्यावहारिक मराठी - डॉ. लीला गोविलकर, डॉ. जयश्री पाटणकर, स्नेहवर्धन प्रकाशन

13 व्यावहारिक मराठी - डॉ. सयाजीराजे मोकाशी, डॉ. रंजना नेमाडे

14 व्यावहारिक मराठी - डॉ.ल. रा. नसिराबादकर, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर

15 मराठी भाषेची संवाद कौशल्ये (पुस्तक क्र १ ते ८) य.च.म.मुक्त विद्यापीठ, नाशिक.

16 प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये - य.च.म.मुक्त विद्यापीठ, नाशिक.

17 व्यक्तिमत्त्व विकास - य.च.म.मुक्त विद्यापीठ, नाशिक.

18 कहाणी वर्तमानपत्राची-चंचल सरकार(अनुवाद) - दिनकर गांगल, नॅशनल बुक ट्रस्ट

19 व्यक्तिमत्त्व विकास आणि भाषा - डॉ. मधुकर मोकाशी

20 वैखरी , भाषा आणि भाषा व्यवहार - डॉ. अशोक केळकर

21 द्विभाषी व्यावहारिक शब्दकोश (इंग्लिश - मराठी) - गणेश ओतुरकर

22 प्रसारमाध्यमे आणि मराठी भाषा - संपादक डॉ. भास्कर शेळके.
23 व्यावहारिक मराठी भाषा - शरदिनी मोहिते
24 चर्वणा - रा.श्री. जोग, बाळ गाडगीळ
25 व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी - डॉ. मनोहर रोकडे
26 व्यासपीठ - डॉ. महादेव वाळुंज
27 मराठी भाषा उपयोजन आणि सर्जन - प्रा. सुहासकुमार बोबडे
28 पारिभाषिक संज्ञा कोश (इंग्लिश -मराठी)- डॉ. स्नेहल तावरे.
29 यशाचा शिल्पकार तूच - कर्नल शशी आनंद, अनुवाद विनीता आपटे
30 यशस्वी जीवनाचे रहस्य - डॉ. प्र. चिं. शेजवलकर
31 उपयोजित मराठी - डॉ. केतकी मोडक, प्रा. सुजाता शेणई ,संतोष शेणई
32 मराठी लेखन - कोश - अरुण फडके
33 शुद्ध शब्द कोश - डॉ. स्नेहल तावरे
34 शुद्ध लेखन विवेक - द. न. गोखले
35 मराठी शुद्धलेखन प्रदीप - मो. रा. वाळंबे
36 मराठी लेखन मार्गदर्शिका - यास्मिन शेख
37 व्यावहारिक मराठी - प्रकाश परब
38 मराठीचिये नगरी - श्री.ना. चाफेकर

♦ ♦ ♦ ♦ ♦

पुणे विद्यापीठ

विषय : मराठी - पुनर्रचित अभ्यासक्रम , जून २०१३ पासून पुढे

प्रथम वर्ष कला - सामान्यस्तर अभ्यासपत्रिका क्रमांक - १

पर्यायी अभ्यासक्रम

व्यावहारिक व उपयोजित मराठी

- उद्दिष्टे -

१ संज्ञापनातील भाषेची भूमिका, विविध भाषिक आविष्कारांचे स्वरूप समजावून देणे. भाषिक कौशल्ये, क्षमता विकसित करणे.

२ भाषिक कौशल्यांचे विविध आविष्कार आणि संपर्कमाध्यमे यांचा परस्पर संबंध समजावून देणे व उपयोजन करणे

३ मराठीचा कार्यालयीन/व्यावसायिक कामकाजात वापर,गरज व स्वरूपविशेषांची माहिती करून देणे.

४ कार्यालयीन/व्यावसायिक भाषाव्यवहारासाठी आवश्यक लेखन कौशल्याचे संपादन व उपयोजन करणे.

प्रथम सत्र ६० गुण

घटक

१ जीवन व्यवहारातील भाषेचे स्थान -

- भाषा म्हणजे काय ? विविध क्षेत्रातील भाषाव्यवहारांची ओळख

२ भाषिक कौशल्ये -

प्राथमिक - श्रवण, भाषण, संभाषण, लेखन, वाचन,

प्रगत - भाषांतर , सारांश लेखन

३ निबंध लेखन - वर्णनात्मक, चर्चात्मक आणि ललित

४ सारांश लेखन - स्वरूप आणि महत्त्व.

(घोषवाक्य तयार करणे, शीर्षक देणे, दिलेल्या संवादाचा संक्षेप करणे, संवादाचा विस्तार, वाक्प्रचारांचे उपयोजन, शब्दप्रयोजन, अनेक शब्दांसाठी एक शब्द, दोन कल्पनांचे एकत्रीकरण, समास, संधी इत्यादी, दिलेल्या उता-याचे भाषांतर व सारांश लेखन.)

♦ ♦ ♦ ♦ ♦

पुणे विद्यापीठ

विषय : मराठी - पुनर्रचित अभ्यासक्रम , जून २०१३ पासून पुढे

प्रथम वर्ष कला - सामान्यस्तर अभ्यासपत्रिका क्रमांक - १

पर्यायी अभ्यासक्रम

व्यावहारिक व उपयोजित मराठी

द्वितीय सत्र ८० गुण

---

५ संवाद लेखन-

विविध माध्यमांसाठी होणारे संवाद,

सुचविलेल्या प्रसंगावर आधारित संवाद लेखन आणि ई-मेलचा वापर.

६ भाषांतर -

भाषांतर म्हणजे काय? भाषांतर शास्त्र की कला ?

भाषांतराची आवश्यकता, भाषांतर करताना येणा-या अडचणी.

भाषांतर आणि रूपांतर, लक्ष्यनिष्ठ आणि मूलनिष्ठ भाषांतर.

इंग्लिश उता-याचे मराठी भाषांतर.

७ प्रमाण भाषेचे लेखन-

मुद्रित शोधन, मुद्रित शोधनाची गरज, तंत्र व चिन्हे.
शुद्धलेखनाची संकल्पना, मराठीतील लेखनविषयक नियम .

८ परिभाषा - आवश्यकता -

विविध क्षेत्रातील पारिभाषिक शब्दांची ओळख आणि वर्गीकरण.

दुस-या सत्रात ८० गुणांची विभागणी खालीलप्रमाणे राहील.

प्रथम सत्रातील -	३० गुणांचा अभ्यासक्रम घ्यावा	-	३० गुण
द्वितीय सत्रातील -	५० गुणांचा अभ्यासक्रम घ्यावा	-	५० गुण

एकूण गुण ८०

♦♦♦♦♦♦♦

संदर्भ ग्रंथ -

१ व्यावहारिक मराठी - पुणे विद्यापीठ प्रकाशन.

२ व्यावहारिक मराठी - डॉ. कल्याण काळे, डॉ. दत्तात्रय पुंडे, निराली प्रकाशन, पुणे.

३ व्यावहारिक मराठी - संपा. डॉ. स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे.

४ व्यावहारिक मराठी - डॉ. लीला गोविलकर, डॉ. जयश्री पाटणकर, स्नेहवर्धन प्रकाशन

५ व्यावहारिक मराठी - डॉ. सयाजीराजे मोकाशी, डॉ.. रंजना नेमाडे

६ व्यावहारिक मराठी - डॉ. ल. रा. नसिराबादकर, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर

७ प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये - य.च.म.मुक्त विद्यापीठ, नाशिक.

८ कहाणी वर्तमानपत्राची-चंचल सरकार (अनुवाद) - दिनकर गांगल नॅशनल बुक ट्रस्ट

९ द्विभाषी व्यावहारिक शब्दकोश (इंग्लिश - मराठी) - गणेश ओतुरकर

१० प्रसारमाध्यमे आणि मराठी भाषा - संपादक डॉ. भास्कर शेळके.

११ व्यावहारिक मराठी भाषा - शरदिनी मोहिते

१२ भाषांतर मीमांसा - डॉ. कल्याण काळे, डॉ. अंजली सोमण

१३ भाषांतर चिकित्सा - डॉ. मधुकर मोकाशी

१४ व्यावहारिक , उपयोोजित मराठी आणि प्रसारमाध्यमे - संपा. डॉ. संदीप सांगळे

१५ व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी - डॉ. मनोहर रोकडे

१६ मराठी भाषा उपयोजन आणि सर्जन - प्रा. सुहासकुमार बोबडे

१७ पारिभाषिक संज्ञा कोश (इंग्लिश -मराठी)- डॉ. स्नेहल तावरे.

१८ उपयोजित मराठी- डॉ. केतकी मोडक, प्रा. सुजाता शेणई ,संतोष शेणई

१९ व्यावहारिक मराठी - प्रकाश परब

२० निबंध : शास्त्र व कला - डॉ. प्र. न. जोशी

२१ निबंध व लेखन - निर्मला किराणे.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

पुणे विद्यापीठ

प्रथम वर्ष वाणिज्य

विषय : मराठी - पुनर्रचित अभ्यासक्रम , जून २०१३ पासून पुढे

मराठी : अभ्यासक्रमपत्रिका (1521)

अ - अभ्यासक्रमाचे शीर्षक - ' यशोगाथा' पाठयपुस्तक आणि व्यावहारिक मराठी

ब- अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे-

१ वाणिज्य विषयाच्या विद्यार्थ्यांना मराठीच्या व्यवहारक्षेत्राची माहिती देणे. विविध क्षेत्रातील भाषा व्यवहाराचे स्वरूप व गरज समजावून देणे.

२ या व्यवहार क्षेत्रातील मराठी भाषेचे स्थान स्पष्ट करणे व त्यातील मराठीच्या प्रत्यक्ष वापराचा अभ्यास करणे.

३ विविध क्षेत्रातील मराठीचा अभ्यास करण्यासाठी प्रसारमाध्यमाचे स्वरूप व त्यातील भाषण व्यवहार समजावून देणे.

४ प्रसारमाध्यमातील विविध लेखन प्रकारांचा अभ्यास व प्रत्यक्ष लेखन.

५ राजभाषा म्हणून मराठीचे स्थान, कार्यालयीन भाषेचे स्वरूप, मराठीतून लेखन करतांना येणा-या अडचणी, कार्यालयीन भाषेची तंत्रे व कौशल्ये, अर्थकारण व वाणिज्य विषय मराठीतून परिणामकारकरित्या मांडता यावा यासाठी कौशल्यांची आवश्यकता आहे. मराठीत आजवर या दिशेने कोणते प्रयत्न झालेत याची माहिती विद्यार्थ्यांना देणे आवश्यक आहे.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

पुणे विद्यापीठ

प्रथम वर्ष वाणिज्य

विषय : मराठी - पुनर्रचित अभ्यासक्रम , जून २०१३ पासून पुढे

मराठी : अभ्यासक्रमपत्रिका (1521)

प्रथम सत्र ६० गुण

अ- निबंध लेखन - वैचारिक, ललित आणि वाणिज्य विषयक

ब- पाठयपुस्तक - ‘ यशोगाथा’ - डॉ. प्र. चिं. शेजवलकर

- दुसरे सत्र

व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी

१ निबंधलेखन

२ प्रशासनिक मराठी

अ अर्जलेखन

ब कार्यालयीन टिपण्णीलेखन,

क इतिवृत्त लेखन,

ड घोषणापत्रक

इ निविदा

फ माहितीपत्रक

३ जाहिरात लेखन आणि जाहीर निवेदन

४ वाणिज्यविषयक पारिभाषिक संज्ञा

५ सारांशलेखन

६ भाषांतर (इंग्लिशचे मराठीत)

द्वितीय सत्राच्या अखेरीस २० गुणांची मौखिक परीक्षा संपूर्ण अभ्यासक्रमावर घ्यावी.

♦♦♦♦♦♦♦

पुणे विद्यापीठ

प्रथम वर्ष वाणिज्य

विषय : मराठी - पुनर्रचित अभ्यासक्रम , जून २०१३ पासून पुढे

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी आराखडा

प्रथम सत्रांत परीक्षा

पाठ्यपुस्तक : 'यशोगाथा' आणि निबंध

वेळ -२.०० तास एकूण गुण-६०

प्रश्न १ ला - निबंधलेखन १० गुण

१ ललित
२ वैचारिक
३ वाणिज्य विषयक
(चार विषय देणे व एक ५०० शब्दांपर्यंत सोडविणे)

प्रश्न २ रा - 'यशोगाथा' पाठ्यपुस्तकातील लेखांवर प्रश्न विचारणे १० गुण

(उत्तरे २० शब्दांपर्यंत , त्यासाठी १२ प्रश्न विचारणे - १० सोडविणे.)

प्रश्न ३ रा. - 'यशोगाथा' पाठ्यपुस्तकातील लेखांवर प्रश्न विचारणे २० गुण

(उत्तरे ५० शब्दांपर्यंत, त्यासाठी ६ प्रश्न विचारणे - ४ सोडविणे.)

प्रश्न ४ था.- 'यशोगाथा' पाठ्यपुस्तकातील लेखावर प्रश्न विचारणे २० गुण

(उत्तरे १५० शब्दांपर्यंत त्यासाठी ४ प्रश्न विचारणे - २ सोडविणे.)

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

पुणे विद्यापीठ

विषय : मराठी - पुनर्रचित अभ्यासक्रम , जून २०१३ पासून पुढे

प्रथम वर्ष वाणिज्य

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी आराखडा

वार्षिक परीक्षा

पाठ्यपुस्तक : 'यशोगाथा' व व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी

वेळ -२.०० तास   एकूण गुण-६०

प्रश्न १ ला - निबंधलेखन   १० गुण

१ ललित

२ वैचारिक

३ वाणिज्य विषयक

(चार विषय देणे व एक ५०० शब्दांपर्यंत सोडविणे)

प्रश्न २ रा - 'यशोगाथा' पाठ्यपुस्तकावर प्रश्न विचारणे   १० गुण

(उत्तरे २० शब्दांपर्यंत. त्यासाठी १२ प्रश्न विचारणे १० सोडविणे.)

प्रश्न ३ रा.- प्रशासनिक मराठी   २० गुण

(त्यासाठी ६ प्रश्न विचारणे -४ सोडविणे.)

प्रश्न ४ था.-जाहिरात लेखन,जाहीर निवेदन आणि पारिभाषिक संज्ञा यावर प्रश्न विचारणे

अ गट- जाहिरात लेखन,जाहीर निवेदन

(त्यासाठी २ प्रश्न विचारणे १ सोडविणे.)   ०५ गुण

ब गट -वाणिज्यविषयक पारिभाषिक संज्ञा   ०५ गुण

(७ विचारणे व ५ सोडविणे.)

प्रश्न ५ वा- भाषांतर किंवा सारांश लेखन   १० गुण

(भाषांतर लेखनाचा एक आणि सारांशासाठी एक उतारा देणे. पैकी एक सोडविणे. भाषांतर लेखनाचा /सारांशलेखनाचा यासाठी किमान १०० शब्दांचा उतारा असावा.)

द्वितीय सत्राच्या अखेरीस २० गुणांची मौखिक परीक्षा संपूर्ण अभ्यासक्रमावर घ्यावी.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

संदर्भ ग्रंथ -

१ व्यावहारिक मराठी - पुणे विद्यापीठ प्रकाशन.

२ व्यावहारिक मराठी - डॉ. कल्याण काळे, डॉ. दत्तात्रय पुंडे, निराली प्रकाशन, पुणे.

३ व्यावहारिक मराठी - संपा. डॉ. स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे

४ व्यावहारिक मराठी - डॉ. लीला गोविलकर, डॉ. जयश्री पाटणकर, स्नेहवर्धन प्रकाशन

५ व्यावहारिक मराठी - डॉ. सयाजीराजे मोकाशी, प्रा. रंजना नेमाडे

६ व्यावहारिक मराठी - डॉ. ल. रा. नसिराबादकर, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर

७ प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये - य.च.म.मुक्त विद्यापीठ, नाशिक.

८ कहाणी वर्तमानपत्राची-चंचल सरकार अनुवाद - दिनकर गांगल नॅशनल बुक ट्रस्ट

९ द्विभाषी व्यावहारिक शब्दकोश (इंग्लिश - मराठी) - गणेश ओतुरकर

१० प्रसारमाध्यमे आणि मराठी भाषा - संपादक डॉ. भास्कर शेळके.

११ व्यावहारिक मराठी भाषा - शरदिनी मोहिते

१२ भाषांतर मीमांसा - डॉ. कल्याण काळे

१३ भाषांतर चिकित्सा - डॉ. मधुकर मोकाशी

१४ व्यावहारिक , उपयोजित मराठी आणि प्रसारमाध्यमे - संपा. डॉ. संदीप सांगळे

१५ व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी - डॉ. मनोहर रोकडे

१६ मराठी भाषा उपयोजन आणि सर्जन - प्रा. सुहासकुमार बोबडे

१७ पारिभाषिक संज्ञा कोश (इंग्लिश -मराठी)- डॉ. स्नेहल तावरे.

१८	उपयोजित मराठी-	डॉ. केतकी मोडक, प्रा. सुजाता शेणई ,संतोष शेणई
१९	व्यावहारिक मराठी -	प्रकाश परब
२०	जाहिरातशास्त्र -	डॉ. वंदना खेडीकर
२१	निबंध : शास्त्र व कला -	डॉ. प्र. न. जोशी
२२	निबंध व लेखन -	निर्मला किराणे.
२३	मराठी लेखन - कोश -	अरुण फडके
२४	शुद्ध शब्द कोश -	डॉ. स्नेहल तावरे
२५	शुद्ध लेखन विवेक -	द. न. गोखले
२६	मराठी शुद्धलेखन प्रदीप -	मो. रा. वाळंबे
२७	मराठी लेखन मार्गदर्शिका -	यास्मिन शेख
२८	व्यावहारिक मराठी -	प्रकाश परब
२९	मराठीचिये नगरी -	श्री.ना. चाफेकर

♦♦♦♦♦♦♦